

Dangh Gvaq Dahhoengz

涉 过 红 水

□Vangz Beivaz sij Sub Gyabqvai boiz

□作者 黄佩华 翻译 苏加快

Haujlai bi gaxgonq, Hoz Se deng raemx dongj daengz gizneix lij caengz dai, Bah Sangh gouq de hwnjdaeuj caemhcai q au de guh yah. Dangseiz Bah Sangh lij dwg daeg mbauqcoz ndeu, Hoz Se cix gaenq ca mbouj lai baenz yahgeq ndeu lo. Bah Sangh bang de an aen mingz ndeu heuhguh Hoz Se. Aen mingz neix gig baetnuij, dingq hwnjdaeuj lumjbaenz dwg giz diegmingz roxnaeuz aen ndoi ndeu. Danhseih de mbouj ceng mbouj euq saek coenz, hix mbouj haengj dawz aen mingzcoh gaxgonq lwnh de nyi. Song de cungj mbouj haengj dawz gij saeh gaxgonq lwnh hawj doiqfueng, couh baenzneix caemhdoi h youq geijcib bi, seizneix Hoz Se gaenq yaek ndaej 80 bi lo.

Bah Sangh riengz reih haeuxyangz caeuq henz dinbya byaij roengz henz dah bae, daengz gaiq diegbingz ndeu seiz, de gamjdaengz song gencueg youh unq youh naet, hwet hix iet mbouj ndaej soh. De dingz din ndwn youq diem yaep hei q he le yungh rengz ietsoh aenhwet, ndokndang yiengj gotgot gatgat. Caen dwg bi’ ndwen mbouj caj vunz ha! Siengj daengz mwhhaenx, de yungh caxfwnz mbak duz mougyauh he, caen ndeilau lo, de mbak dai duz mougyauh song bak lai gaen hung, lij gag gwed bae henz dah buq dungx. Siengj hwnj gij saeh gaxgonq baenzlai ronghlwenq, de miznaj dangqmaz. Seizneix caengz ndaej 70 bi lien z riuj song aen biengxmeng cungj nanz yamq din byaij roen lo.

De sien riuj aen biengxmeng ndeu daengz giz sang loq bingz bae, youh mo roengzdaeuj buen lingh aen biengxmeng hwnjbae. Mwhhaenx de gamjdaengz hei q ndaw ndang engq hawnyieg lo. De saedcaih siengj mbouj hwnj sw hgeij daj seizlawz hwnj bienq ndaej baenzneix geq, mumjmumj gymqgyumq lumjbaenz dwg song bi gaxgonq nei. Baezhaenx lauj Cangh gvaqdaeuj naeuz, laj dah couh yaek guh suijden can lo, rangh lueg neix couh yaek deng raemx dumh liux, dai h’ iek miz geij fanh vunz caeuq cibgeij aen mbanj au buen liz henz Dahhoengz, baugvat ran z Bah Sangh. Gaxgonq de cijdwg daj ndaw bak Luj Veiz rox di cien zgangj he, seizhaenx Bah Sangh baenzlawz hix mbouj saenq, miz vunz naengz lanz ndaej diuz Dahhoengz baenz hung? Couhcinj lanz ndaej hwnjdaeuj, aen fai hix mbouj gojnaengz sang daengz naengz dumh ndaej donhgwnz bae liux. “Mwngz rox diuz Dahhoengz dwg miz geijlai diuz dah iq gyonj hwnjdaeuj habbaenz lwi?” Bohlgw doxceng seiz Bah Sangh cien z cam coenz vah neix. Luj Veiz dangvien z dap mbouj okdaeuj, danhseih hix mbouj miz banhfap gangjifug daxboh, couh dwg au bauqceij daeuj doeg hix dwg yienghneix. Bah Sangh soqlaiz mbouj caenda yawj bauqceij, de naeuz: “Bauqceij hix dwg au daeuj yaeuh lwgnyez hane, bi haenx naeuz moux naz sou ndaej 13 fanh gaen haeux hix dwg bauqceij gangj, cien z dwg gangjboq!” Dwg lauj Cangh baezhaenx daeuj caenbak gangj okdaeuj le, Bah Sangh cij saenq. Lauj Cangh gwn haeux guekgya, mwh coz aemq song ci cungq ngeihcib yiengj haeuj rangh Dahhoengz daeuj hoenx caeg, baezhaenx de deng bik diuq roengz Dahhoengz bae, dwg Bah Sangh vez de hwnjdaeuj yo haeuj ndaw cong hgamj gyaeujreih henzdah bae. Seizneix de dwg bouxdaeuz fucwz gij honggonq honglaeng rangh fai raemx dumh neix.

Giz dieg bingz neix mbouj daengz haj faen dieg, gaxgonq dwg diegranz gaeuq Bah Sangh, doeklaeng de youq henz reih hwnq ranzmoq, giz dieg neix couh ce ndwi lo. Bah Sangh gaenq cam lauj Cangh gvaq, raemxfai dumh daengz mbouj daengz giz dieg neix, lauj Cangh heuh gisuzyen z dawz duzceij okdaeuj, sijsaeq caeksuenq le naeuz, bingzseiz mbouj dumh daengz, mwh Dahhoengz cien gq raemx couh dumh

许多年以前，她被水冲到这里还没有死，他把她救了起来，并且娶了她。那时他还是个年轻人，而她则差不多是老太婆了。他还给她起了个名，叫合社。这个名字很别扭，听起来像是一个地名或者一座山坡。但她没有争辩，也不愿把自己原先的名字告诉他。他们彼此都不愿意把自己的过去告诉对方，就这样一起生活了几十年，如今她都快八十岁了。

巴桑沿着玉米地与山脚的边缘往河下走，来到一块地坪的坎下，他感到两只胳膊又酸又软，腰也直不起来。他停住喘了一会气，努力直一阵腰，全身的骨骼咯咯地响了一阵。真是年纪不饶人啊！想当年他用砍刀劈野猪，那真是不可思议的情形，他砍死了一头两百来斤的大野猪，还一个人扛到河边去开肚。想起辉煌的过去，他就有享受不完的快感。而现在，还不到七十岁的他就连提两只空坛也迈不开大步了。

他先把一只坛弄到坎上，又摸下来搬另一只坛子。这时候他感到体内的气更虚弱了。他实在想不起自己从什么时候开始变得如此苍老，隐隐约约像是两年前。那回老张来，说河下的水电站快要建起来了，这一带的河谷都将淹没，大约有几万人数十个村庄都将迁离红河边，包括他们。在这之前他只是从鲁维嘴里知道一些皮毛的传说，那时候巴桑总不相信有人能把这么大一 条红河给拦腰截住，就是能拦起来水坝也不会高到把百多里外的上游都淹了。“你知道红河是多少条小江小河流成的么？”父子俩争论的时候巴桑时常这么问。鲁维当然是说不上来，可又说不服父亲，就是拿报纸来念仍是如此。巴桑从不正眼看报纸，说：“报纸也是哄娃崽的，那年说一亩田能打十三万斤粮食也是报纸说的，吹牛皮！”是那次老张来了亲口说的，巴桑才当真。老张是公家人，早年就背两支二十响进红河边来剿匪，那次被逼跳下红河，是巴桑将他捞上岸来，将他藏到地头河边的石洞里。他现在是负责大坝淹没区前后工作的头头。

坎上的地坪不足半亩，原先是巴桑的老屋基，后来他在玉米地上边起了新屋，就空出了这一片地。巴桑曾经问过老张，库水会不会淹到地坪，老张叫技术员拿出图纸，仔细测算了之后说平时不淹，红河涨大洪水就淹到了。老张的话使巴桑有好几天心思异常地沉重。

巴桑的跟前挤挨着十余只坛罐，坛口被一块块的薄石片盖住，上边罩着雨布。这些坛罐都已装进了骨髓，这是巴桑前几天工作的成果。

地坪上尚有几堆大小高矮不一的坟莹，它们呈一字排开，静卧在山脚下，其中最高大的一座坟头上立有一块大石碑，没有字。巴桑十分清楚地记得这些埋在坟里的尸骨当时是怎样被他埋葬的，他甚至记得这些溺水的死鬼当时的模样和安葬他们的时间。尽管他们死的方式和被红河送来的时间各有不同，但巴桑都按年龄和性别的不同给他们编排组合，成年的被结合为夫妻，年幼的被搭配给夫妇们当儿女。这样，这些亡灵从被巴桑从红河里捞起来的那天起，便又有了新的家庭，他们在阴间或许就没了孤寂和落寞，或许比他们在阳间的时候更有幸福和欢乐呢！

他还给这些鬼们起各种各样的的名字，他们被打捞上来的日子就是他或她的名字，于是就有了甲乙丙丁庚申癸亥之类一长串的鬼名。每年的三月初三或清明节，巴桑都要来给他们修墓铲草，插香祭祀，贴上些纸钱，竖起白幡，以示悼念。

巴桑支起白纱布帐幔，罩在一个叫卯的坟头上，划火燃了枝香，恭敬地插在坟前，嘴里呢喃道：“呜呼——卯啊卯，阳间和阴间都时常有搬家迁屋的事，如今政府在红河修建的水电站马上就要淹过来了，我不能让你的屋子被水淹没，我现在就打开你的房屋，为你搬家，搬到一处龙脉宝地去，让你天天看见红河，让你和你的朋友们都保和保安。你就当睡着了，让我搬动你的身体吧！呜呼！”

说着他就挥动锄头，开始动土。

卯是个中年男子。他顺水流来那天，红河水并不暴涨，浓浆般的浊水在阳光下奔腾而下，散发出泥土的腥味。当时巴桑和小小的鲁维正在玉米地里除草，忽然间鲁维就对着河大声惊诧起来。

巴桑也看见了一颗竖立的在水中颠簸而行的头颅，那头光如葫芦，在明净的阳光下泛着青光。儿子说：“爹，那人肯定还活！”他二话不说就穿过玉米地直奔河边，扯下裤衩就跃入急流中，向那颗头颅奋力游去。

(二)

daengz lo. Gij vah lauj Cangh hawj aensim Bah Sangh naekcaem baenz geij ngoenz.

Baihna j Bah Sangh baiz miz cibgeij aen biengxmeng, moix aen bak biengxmeng au gep rinmbang ndeu daeuj goeb, lij au buhfw n hoemq gvaq gwnz bae. Gij biengxmeng neix cungj cang goet vunz haeujbae lo. Neix dwg gij cwngzgoj Bah Sangh geij ngoenz gonq sinhoj guh ndaej daeuj.

Giz dieg neix lij miz geij aen moh hung’ iq sangdaemq mbouj ityiengh, dinghdingh youq laj dinbya baiz baenz baiz he, ndawde miz aen mohhung ndeu, gyaeujmoh laeb miz gaiq sigbei hung he, gwnz sigbei mbouj gaek miz saek ci h saw. Bah Sangh geiq ndaej, gij goetndok ndaw moh neix dangseiz baenzlawz haem, caemhcai q lij cingcu j geiq ndaej gij yienghceij caeuq mwh haem gij fangz dai raemx neix. Caenhguen j boux caeuq boux gij dai fuengsik caeuq deng Dahhoengz gienj daeuj seizgan gak mbouj doxdoengz, danhseih Bah Sangh cungj dwg ciuqei bi’ ndwen caeuq saimbwk mbouj doengz daeuj bang gyoengqde bienbaiz cujhab, vunzhung cix deng giethab baenz gvanbaz, vunznomj cix dapboiq hawj gyoengq gvanbaz neix guh lwg. Baenzneix, gij vunz dai neix deng Bah Sangh daj ndaw Dahhoengz vez hwnjdaeuj ngoenzde hwnj, couh miz ranzmoq youq lo, gyoengqde youq yaemgan couh mbouj lauhei q godan mbwqmbat lo, lauhei q gyoengqde lij bei j mwh caengz dai engq vuenyungz engq vaiqvued dem bw!

De lij bang gij fangz neix an gak cungj gak yiengh mingzcoh moq, ngoenz vez gyoengqde hwnj couh dwg gij mingzcoh bouxsai mehmbwk de, baenzneix couh miz le gyaz yiz binj dingh baenz roix coh fangz raezrad ndeu lo. Binaengz sam nyied sam roxnaeuz ciet cingmingz, Bah Sangh cungj daeuj bang gyoengq fangz neix sauqmoh hwnjieng caeqbaiq, yet laeuj coemh di ceijcien z doenghgi j neix, byaujsi geiqniemh.

Bah Sangh nda mbaw baengzhau ndeu cengi hwnjdaeuj hoemq youq gyaeuj moh Mauj, diemj diuz yieng ndeu cap youq naj moh, ndaw bak nam naeuz: “Uhhuh, Mauj ha Mauj, yiengzgan yaemgan cungj cien z buen ran z, seizneix cwngfuj youq laj Dahhoengz caepguh suijden can, raemx couh yaek dumh daengz lo, gou mbouj siengj hawj aenran z mwngz deng raemx dumh, seizneix couh hai aen ran z mwngz bang mwngz buen ran z, buen bae giz baujdeih meglungz ndeu, hawj mwngz ngoenzngoenz yawjraen Dahhoengz, hawj mwngz caeuq gyoengq baengzyoux mwngz cungj youq ndei youq onj. Couh dangq mwngz ninzndaek lo, hawj gou buen aenndang mwngz bae ba! Uhhuh!”

Bah Sangh nam sat de couh yaengx gvak hainduj vat namh.

Mauj dwg bouxvun z cungnien z ndeu. Ngoenzde riengz raemx gienj daeuj seiz, raemx ndaw Dahhoengz lij caengz cien gq hwnj, raemxdoengq youq laj ndit bongh roengzdaeuj, sanqfat ok raq hei q haeusing namh ndeu. Mwhhaenx, Bah Sangh caeuq daeglgw de Luj Veiz cingq youq ndaw reih canj rum, Luj Veiz sawqmwh yiengq ndaw dah daihsing hemqswenj.

Bah Sangh hix yawjraen aen gyaeuj ndoqndat he riengz raemx fubfeb biu gvaqdaeuj, aen’ gyaeuj ngaeuz lumj aen lwggyoux, youq laj ndit yawjraen de gig ndongqheu. Daeglgw naeuz: “Boh, ndaek vun z haenx haengdingh caengz dai!” De mbouj gangj gijmaz couh daj ndaw reih buet daengz henz dah, duet geu vaqdinj le couh diuq roengz raemx haenqrengz youz bae coh aen’ gyaeuj haenx.

(2)